

NORGES BILJARDFORBUND
Norwegian Billiards Federation

KRAVSPESIFIKASJONER

Biljardbord og anlegg

Denne veilederen er godeidrettsanlegg.no sin utgave av veilederen
«Kravspesifikasjoner Biljardbord og anlegg» laget av Norges Billiardforbund 2013

Mai, 2020

Generelt	3
Design	3
Skiferplater	3
Spilleflate	4
Trevant, gummivant og siktepunkter	5
Høyde på vant	6
Vant gummi	6
Hullenes mål	6
Kopper til hull	9
Ballretur og Ballkopper	9
Biljardduk	9
Lys	10
Avstand mellom biljardbord og vegger	10
Takhøyde	11
Krav til anlegg for nasjonal aktivitet	11
Krav til anlegg for regional aktivitet	11

Generelt

Hensikten med denne spesifikasjonen er å klargjøre den standard for utrustning som skal brukes i sammenheng med organisert trenings- og turneringsvirksomhet i Norges Biljardforbunds regi. Disse spesifikasjonskravene sammenfaller ikke alltid med de spesifikasjoner som gjelder for utrustning til bruk i kommersiell regi, eller utrustning til bruk i hjemmet. Norges Biljardforbund har allikevel rett til å sanksjonere turneringer på steder som har utstyr som ikke er godkjent i henhold til disse kravspesifikasjonene.

Design

Carambole, Pool og Snooker: Bordet skal ikke ha noen skarpe kanter eller bestå av materialer som kan føre til skader eller ødelegge klær. Konstruksjonen må være av en slik standard at bordet forblir stabilt og i vater under ulike forhold og bruk.

Høyde fra gulv og opp til spilleflate:

- Carambole: mellom 75 cm og 80 cm.
- Pool: mellom 74,3 cm og 78,7 cm.
- Snooker: mellom 85,1 cm og 87,6 cm (opp til toppen på vant).

Skiferplater

Carambole

Spilleflaten består av skifer med en tykkelse på minimum 45mm, eller av annet materiale godkjent av UMB (Union Mondiale de Billiard).

Pool

Tykkelsen må være minimum 25 mm. Spilleflaten må være konstruert slik at, enten gjennom egen styrke eller i kombinasjon av egen styrke sammen med bordets rammeverk, i lengderetningen ikke ha større avvik enn 0,5 mm og i bredden 0,25 mm.

Spilleflaten skal i tillegg ha en toleranse med et avvik på maksimum 0,76 mm når en vekt av 90,7 kg plasseres på spilleflatens senter. Samtlige av skiferplatenes skjøter må være i samme plan med en toleranse på avvik på 0,13 mm etter vatring og justering.

Turneringsbord skal ha en skiferplate delt i tre like deler, med eksakt like mål. På platenes underside skal trerammer med en tykkelse på minst 19 mm være montert. Skiferplatene skal være festet til bordets rammeverk med gjennomgående skruer/bolter.

Snooker

Spilleflaten består av skifer med en tykkelse på minimum 45 mm.

Spilleflate

Carambole

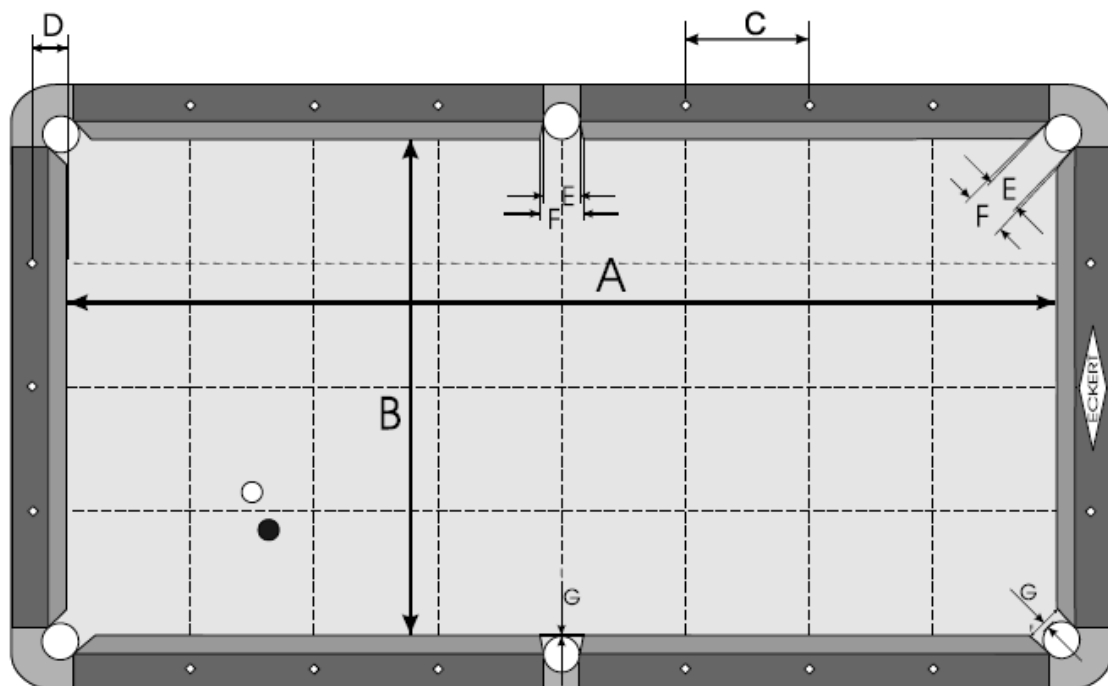
Spilleflaten skal være rektangulær, helt glatt og horisontal:

- 10 fot Matchbord (uten vantene) – 2,84 m (+/- 5 mm) x 1,42 m (+/- 5 mm)

Pool

Spilleflaten skal være rektangulært, og symmetrisk når hullenes konfigurasjon er inkludert:

- 9 fot Matchbord (uten vantene) – 2,54 m (+/- 3,2 mm) x 1,27 m (+/- 3,2 mm)
- 8 fot Matchbord (uten vantene) – 2,34 m (+/- 3,2 mm) x 1,17 m (+/- 3,2 mm)

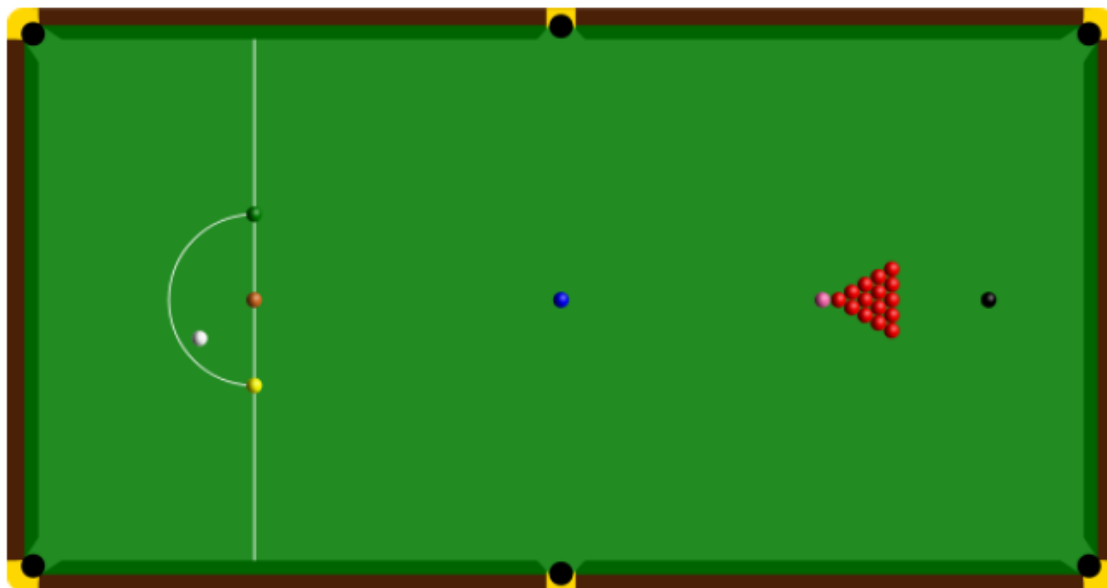

Tegning 1: A = spilleflatens lengde, B = spilleflatens bredde, C = avstand mellom diamantene (se punkt 6 under), D = avstand mellom diamant og spiss på gummivant, E = indre hullåpning, F = ytre hullåpning

Snooker

Spilleflaten skal måle:

- 12 fot Matchbord (uten vantene) – 3,57 m (+/- 13 mm) x 1,78 m (+/- 13 mm)

Bilde 1: Snookerbord

Trevant, gummivant og siktepunkter

Carambole

Gummivantene er festet til hele lengden av en ekstern ramme (trevantene) på 12,5 cm bredde hvor overflaten er helt glatt og av en homogen farge. Et avvik på +/- 1 cm er tillatt. Den horisontale flaten i ytterkant av vantene skal ha siktepunkter (diamanter) med en fast avstand seg imellom tilsvarende 1/8 av lengden på spilleflaten. Verken merker fra produsent eller noen andre merker vil være tillatt festet til denne overflaten rundt vantene.

Pool

Trevantene må være mellom 10,2 cm og 19 cm inkludert gummivantene. 18 siktepunkter (diamanter) (eller 17 og en navneplate) skal være festet på trevantet med 31,75 cm avstand (9 fot) eller 29,2 cm (8 fot) mellom hvert punkt. Siktepunktene skal være sentrert på trevantet og være enten runde (med en diameter på mellom 11,1 mm og 12,7 mm), eller formet som en diamant (ruter, med mål mellom 25,4 mm x 11,1 mm og 31,7 x 15,9 mm).

Eventuelle navneplater eller telleverk skal være i samme plan som trevantets overflate. Alle bolter som fester trevantet i skiferplaten, skal være festet på en måte som muliggjør en stille og optimal retur, uansett hvor på vantet en ball treffer.

Snooker

Spesifikasjon på mål og konstruksjon er ikke angitt. Vantene har ikke siktepunkter (diamanter).

Høyde på vant

Carambole

Avgrensningen av spilleflaten er gjort med gummivant dekket med duk i en høyde på 37 mm over spilleflaten, målt fra spissen på gummivantet. Et avvik på +/- 1 mm er akseptert.

Pool

Gummivantene skal være triangulære i form, med en bredde på den delen som har biljardduk på mellom 4,8 cm og 5,4 cm, målt fra spissen på gummivantet til det punktet trevantet begynner. Vanthøyde (fra spissen på gummivant ned til spilleflate – se bilde til høyre) skal være 63,5% (+/- 1 %) av biljardballens diameter (57 mm).

Snooker

Vanthøyde er ikke angitt.

Vant gummi

Carambole

Utelukkende en kvalitet på vantene som er anerkjent og godkjent av UMB kan brukes.

Pool

Bordenes vanter skal bidra til spillhastigheten på bordet. En ball skal – ved et hardt støt – rulle minimum 4 til 4,5 ganger bordets lengde uten at den hopper i vantene.

Snooker

Kvalitet på vantgummi er ikke angitt.

Hullenes mål

Carambole

Carambolebord har ikke hull.

Pool

Bare gummilister («facings») med minimum 1,6 mm til maksimum 6,4 mm tykkelse kan benyttes i hullenes åpning. Maksimum WPA- (World Pool-Billiard Assosiation) mål er 3,2 mm. Det skal være lik tykkelse på begge sider av hullene. Gummilistene skal være laget i ekstra forsterket materiale og skal limes direkte på gummivantet og trevantet for å unngå

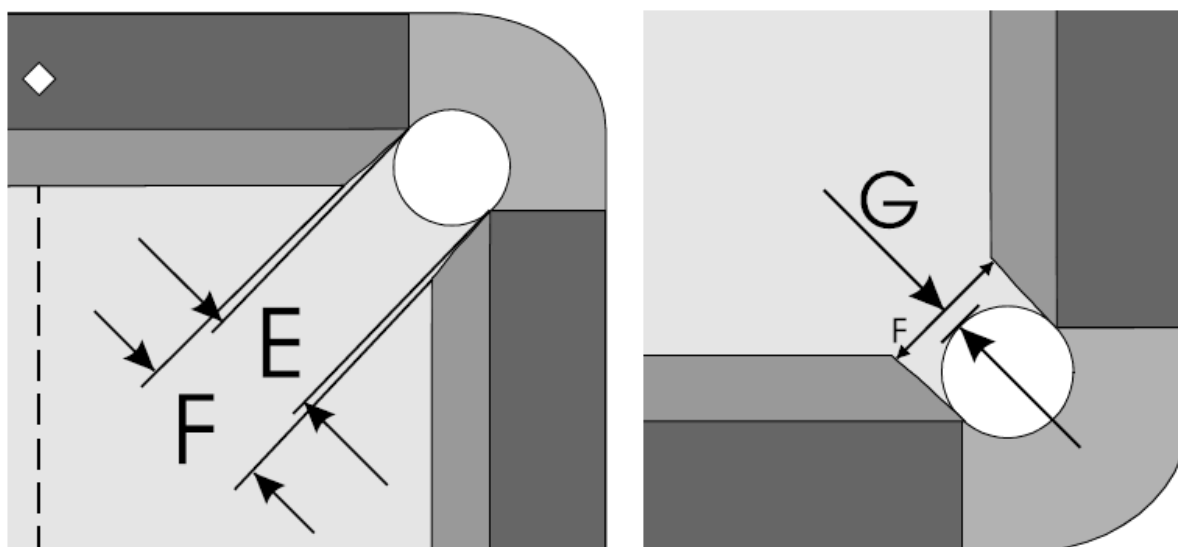
forskyvninger. Gummilister i hull skal være noe hardere enn det som gjelder for gummivantene rundt bordet.

Hullåpning på poolbord måles mellom de to motstående spissene på gummivantene, hvor vantenes retning endres mot hullet. Åpningen på et hjørnehull skal være mellom 11,4 cm og 11,8 cm. Åpningen på midthull skal være mellom 12,7 cm og 13 cm. Åpningen på midthull er tradisjonelt 1,3 cm videre enn hjørnehull. Vertikal vinkel for hull skal være mellom 12° og 15°. Horizontal kuttvinkel må være lik på begge sider av hullets inngang.

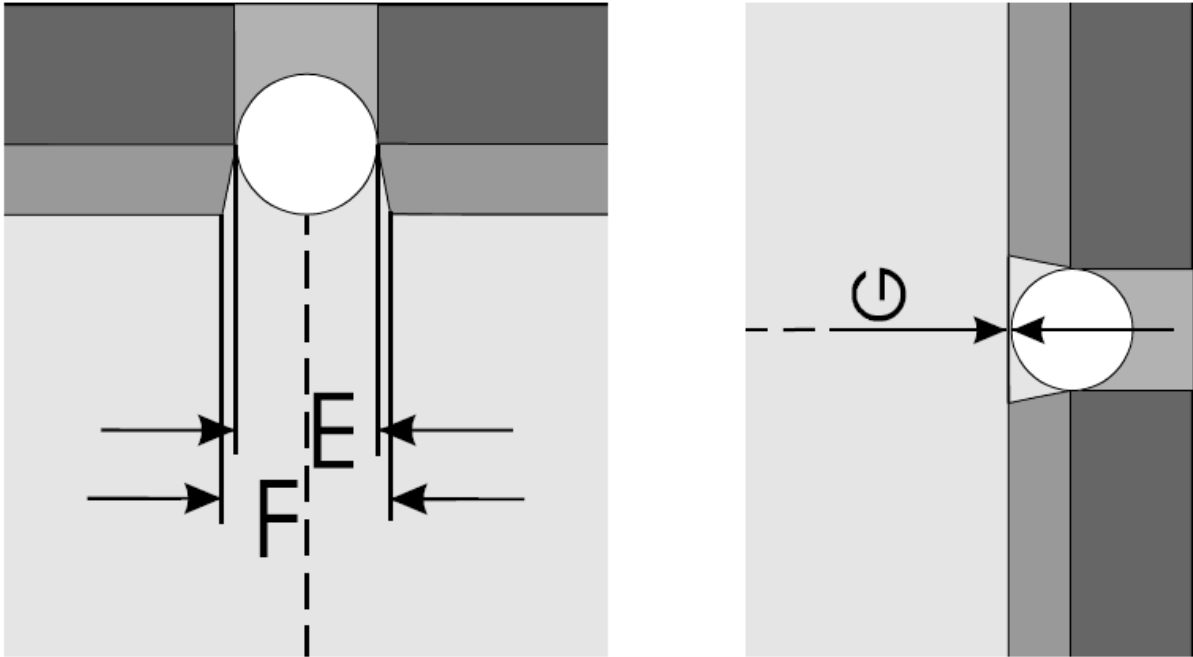
Kuttvinkelen på gummivantet og trevantet for hjørnehull (gjelder inngangen fra begge sider) skal være på 142° (+/- 1°). Tilsvarende for midthull skal være 104° grader (+/- 1°).

Innløpet i hullet måles fra midten av en tenkt linje som går mellom de to motstående spissene på gummivantene, hvor vantenes retning endres mot hullet, til skiferskivens vertikale hullkant. Innløpet inkluderer hullkantens runding.

Innløp på hjørnehull: mellom 2,5 cm og 5,7 cm. Innløp på midthull: mellom 0 og 1 cm.

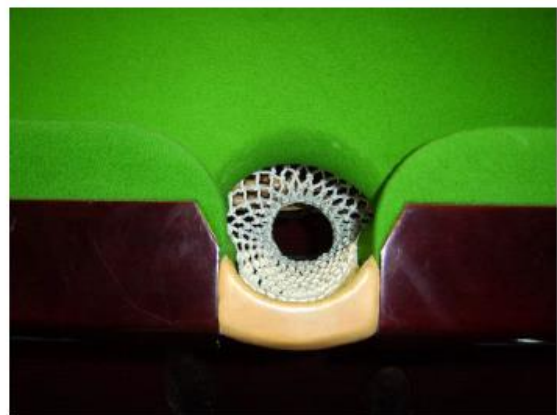
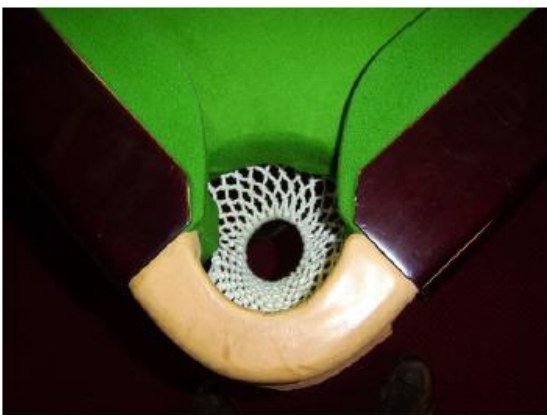
Tegning 2 og 3: – Hjørnehull. E = indre åpning, F = ytre åpning (hvor hullåpning måles), G = innløp (måles fra midten av en tenkt linje mellom de to motstående spissene på gummivantene til skiferskivens vertikale hullkant).

Tegning 4 og 5 – Midthull: E = indre åpning, F = ytre åpning (hvor hullåpning måles), G = innløp (måles fra midten av en tenkt linje mellom de to motstående spissene på gummivantene til skiferskivens vertikale hullkant.)

Snooker

Det skal være hull i hjørnene (to i fotenden, mer kjent som topphullene og to i hodeenden, kjent som bunnhullene) og et hull på hver side på midten av langvantet (kjent som midthull). Hullåpningene skal samsvare med de malene som er eid og autorisert av WPBSA (World Professional Billiards and Snooker Association).

Bilde 3 og bilde 4: hjørnehull og midthull Snooker.

Kopper til hull

Carambole

Carambolebord har ikke hull.

Pool

Kopper til hull må være produsert i holdbar plast, gummi eller lær. Utstyret skal være laget slik at det ikke skader biljardballene eller biljardkøer. Den øvre delen av koppene skal være formet slik at når en ball treffer i dette området så blir ballen presset nedover i koppen.

Snooker

Hullene er utstyrt med et metallprofil kledd i lær (for å beskytte ballene fra å bli skadet ved kontakt med metall), som presser ballene nedover i et nett. I bunnen av nettet er det et hull som slipper ballene igjennom og ut på en metallskinne. Metallskinnen holder fra 5 til 6 baller av gangen.

Ballretur og Ballkopper

Carambole

Carambolebord har ikke hull.

Pool

Både automatisk ballretur og ballkopper kan benyttes, men må være mest mulig støyfrie. Kopper må ha et volum som rommer minst 6 baller. Ballreturer må være installert slik at baller ikke spretter ut av hull og tilbake på spilleflaten eller slynges ut av bordet.

Snooker

Ikke spesifisert. Snookerbord har ikke automatisk retur.

Biljardduk

Carambole

Duken som dekker spilleflaten må (ved internasjonale turneringer) være ny og dekke hele overflaten av skifer samt vantene. Duken må ha en kvalitet (kun «Granito A» og «Simonis 300» er godkjent av UMB) og en farge (grønn eller blå er godkjent) som er homogen ikke kun på spilleflaten, men også på vantene. Nasjonalt godkjenner NB også «Royal Pro».

Pool

Biljardduken må ikke påvirke ballenes bane. Den skal være produsert i et nuppefritt materiale og være sammensatt av minimum 70 % børstet kamgarn av ull og maksimum 30 % nylon. Det er til enhver tid bare godkjente farger i henhold til turneringsreglementet som kan benyttes. Gulgrønn og blågrønn duk er alltid godkjent.

Snooker

Ikke spesifisert internasjonalt. Turneringer i NBs regi spilles på «Hainsworth Precision» duk for å sikre like spilleforhold uansett arena.

Lys

Carambole

Benytter samme mål og prinsipp som i Pool (se under).

Pool

Bordets spilleflate og vant må motta minst 520 LUX over hele flaten. Bruk av reflektorskjerm anbefales slik at lyset fordeles likt på hele bordet. Dersom lysarmatur over bordet må dras til side av dommer, er minste aksepterte høyde 1 m ned til spilleflaten.

Dersom lyssettingen er fastmontert er minstekravet en høyde på 1,65 m. Intensiteten fra lys inn mot bordet skal aldri blende spilleren på noen måte. Slikt blendende lys starter på 5000 LUX når det er direkte inn mot spillerens øyne. Det øvrige området i en arena skal ha en lyssetting på minst 50 LUX.

Snooker

Ikke spesifisert. Bruk av reflektorskjerm anbefales slik at lyset fordeles likt på hele bordet.

Avstand mellom biljardbord og vegger

Carambole, Pool og Snooker

Norges Biljardforbund sitt minstekrav til avstand er 1,85 m i horisontal linje ut fra biljardbordets yttersider til vegg eller annen fastmontert hindring.

Avstand mellom biljardbord og biljardbord må være minimum 1,5 m.

Takhøyde

Carambole, Pool og Snooker

Norges Biljardforbund sitt minstekrav til takhøyde er 2,6 m (minimum 1,75 m over spilleflate). I alle tre grenene benyttes i noen situasjoner såkalt massé (støt ovenfra og ned på ballen), hvilket stiller krav på takhøyde.

Krav til anlegg for nasjonal aktivitet

Carambole, Pool og Snooker

Norges Biljardforbund har som hovedregel at det skal være 1 bord pr 4 deltakere i nasjonale arrangement. Har ikke anlegget nok bord regnet ut fra tid som er tilgjengelig og antall deltakere, hvor arrangementet går over minimum 2 dager og maksimum 3 dager, må det foreligge avtale om lån av bord ved annet anlegg i nærheten.

Anlegget skal også ha følgende utstyr til disposisjon:

- Bredbånd
- Scoretavler (elektroniske tavler med tidtaking er anbefalt) til hvert bord
- Skriver
- Storskjerm for å vise flowchart eller kampoppsett for deltakere.
- Det skal også være tilgjengelig toalett og kiosk med drikke og lett matservering.

HMS regler skal følges.

Krav til anlegg for regional aktivitet

Pool

Norges Biljardforbund har som hovedregel at det skal være 1 bord pr 4 deltakere i 1. og 2. divisjon. Turneringer på dette nivå kan gå over 2 dager. Anlegget skal også ha følgende utstyr til disposisjon: bredbånd, scoretavler til hvert bord, skriver og storskjerm for å vise flowchart eller kampoppsett for deltakere. Det skal også være tilgjengelig toalett og kiosk med drikke og lett matservering. HMS regler skal følges.